

Dozorná rada Ústavu pamäti národa
Správna rada ÚPN
Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny

*Sťažnosť na neprípustné praktiky predsedu SpR ÚPN Ondreja Krajňáka
a podnet ohľadom nehospodárneho nakladania s prostriedkami ÚPN*

Predseda Správnej rady ÚPN O. Krajňák listom z 29. 7. 2016 požiadal Zamestnaneckú radu ÚPN, ako aj tu pôsobiace odborové organizácie o súhlas s okamžitým skončením pracovného pomeru (OOSPP) s mojou osobou. Dôvodom tejto najvyššej pracovnoprávnej sankcie mala byť moja reakcia na osočujúci článok v médiách, ktorý vznikol s aktívnym príspevom práve O. Krajňáka. Dňa 22. 8. som bol celý deň (od 8. hod. do 17.45 hod.) na pracovisku, no nik ma nekontaktoval. Až doma som si všimol, že jeho sekretárka mi poslala (e-mailom) pokyn ohľadom dostavenia sa do miestnosti predsedu na stredu 24. 8. Pokyn bol štylizovaný výhražným spôsobom. Vzhľadom na skôr naplánovanú, riadne odsúhlasenú a nikým nezrušenú služobnú cestu som sa zo stretnutia deň vopred písomne (mailom) ospravedlnil.

Odpoveďou mi bol nečakaný prepad rodinného domu mojich rodičov. V stredu 24. 8. po 16. hodine, na ich súkromný pozemok neoprávnene vnikla Krajňáková sekretárka Silvia Ďurechová, ktorá ma tu hľadala, spolu s ňou i ďalšie dve pracovníčky sekretariátu, Jana Ignat'áková a Miroslava Kisková. (Priebeh prepadu bližšie popísaný v sťažnosti mojej matky Dozornej rade ÚPN z 29. 8. 2016).

V tom čase som bol na ceste vlakom. Z pokojne ubiehajúcej cesty ma vyrušil telefonát matky, ktorá ma prestrašeným a trasúcim sa hlasom o prepade informovala. Pýtala sa, aké pomery vo vládni na ÚPN, keď si neznáma mladá žena, bez akéhokoľvek predstavenia sa a súhlasu dovoľí vstúpiť do ich dvora a tu ma hľadať, ako nejaké prepadové komando. Čosi také ešte nezažila. Počas cesty sa z mne neznámeho čísla ozval hlas osoby, ktorý som nepoznal. Osoba sa predstavila ako Ďurechová a vraj pracuje v ÚPN už štyri mesiace. Arogantným, panovačným tónom vyzvedala, prečo nie som doma. Keď som vysvetlil, že som na schválenej pracovnej ceste, a z dnešného predvolania k predsedovi ÚPN som sa deň vopred písomne ospravedlnil, pýtala sa, kde presne sa nachádzam – podľa všetkého s úmyslom vlak dosiahnuť. (Nevylučujem, že ak by mal O. Krajňák k dispozícii vrtuľník, využil by i ten.) Ďurechová ma vyzvala na okamžitý návrat a dostavenie sa do Bratislavy na druhý deň dopoludnia. To som, aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odmietol, zopakujúc svoje ospravedlnenie s prísľubom, že sa môžem dostaviť kedykoľvek v priebehu budúceho týždňa. Potom hovor ukončila.

Na piatok dňa 26. 8. 2016 som mal plánovaný referát na odbornom seminári pri príležitosti 72. výročia SNP. Seminár organizovalo Múzeum v Starej Ľubovni v spolupráci s ÚPN a Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov. Na podujatie ma pozvali už po tretíkrát. Ženské pátracie

komando šlo tentokrát naisto. Už počas prvého referátu ku mne pristúpila pani Ďurechová a bez akéhokoľvek predstavenia sa, vysvetlenia či ukázania príslušného poverenia ma požiadala opustiť rokovaciu miestnosť. To som, aj vzhľadom na prebiehajúci referát zahraničného účastníka, nespravil. O pár sekúnd nato si prisadala ku mne a spýtala sa, či chcem dokumenty podpísať alebo nie – ak áno, potrebuje vraj tri exempláre. Prevzatie OOSPP som podpísal trojmo, v každom exemplári však s dodatkom, že uvedené dôvody pokladám za vykonštruované a trvám na ďalšom pridelovaní pracovných úloh. Po podpísaní som dotyčnej všetky tri exempláre odovzdal na skontrolovanie. Miesto toho, aby mi jeden z exemplárov nechala, ako to predpokladá aj Zákonník práce, však pani Ďurechová všetky tri vzala a bez pozdravu vyšla z miestnosti. (Iné pracovníčky ÚPN som v rokovacej miestnosti nevidel – možno čakali vonku alebo v aute.) Takéto doručenie OOSPP som preto nemohol považovať za právoplatné, nebolo v súlade s § 38 ods. 4, písomnosť mi totiž nebola odovzdaná. Uvedenú skutočnosť môžu potvrdiť svedkovia, ktorí sedeli blízko mňa.

V najbližší pracovný deň, utorok 30. 8. 2016, som musel celý deň zápasiť vôbec o to, aby som jeden exemplár získal. V prítomnosti svedkov – predsedu NKOS pri ÚPN S. Labjaka, predsedu Zamestnaneckej rady J. Sivoša a jej člena P. Jašeka som viackrát žiadal o jeho vydanie.

Výhovorky pani Ignat'ákovvej či predsedu O. Krajňáka mali až detinské formy. Sekretárka sa vyhovárala, že tam nemá kolegyňu, potom predsedu. Potom zas predseda nemal sekretárku. Priam komické bolo, keď O. Krajňák, ocitnúc sa v jednej chvíli bez sekretárok, z miestnosti doslova utiekol, aby nemusel byť konfrontovaný. Jeho sebavedomie bez osadenstva sekretariátu či družiny právnikov padlo na minimum. Sľúbené časové termíny na naše prijatie nedodrжал, takže v istej chvíli som ho musel volať telefonicky, že ho stále očakávame.

Až po opakovanom tlaku za prítomnosti svedkov a pohrozeniach, že priestory bez požadovaného dokumentu neopustím, sa mi konečne, pred 15.30 hod., podarilo dostať exemplár. Ten, ktorý mi mal byť odovzdaný automaticky už pri štvrtkovom podpísaní prebrania v Starej Ľubovni.

Zhrnutie – v inštitúcii, ktorá ma hodnotiť nezákonnosti a protiprávnosti minulého režimu si dnes (protiprávne) prepustený zamestnanec musí vybojovať ešte aj exemplár vlastnej výpovede...

Aby absurdností vo vedení ÚPN nebolo dosť, po prebraní som zistil, že za mojím podpisom, potvrdením prevzatia z 26. 8. 2016, mi sekretariát – v úplnom rozpore so skutočnosťou – dopísal, že vraj OOSPP som v Starej Ľubovni neprevzal! Teda vlastné pochybenie hodil na mňa (*sken dokumentu prikladám*).

Týmto podávam sťažnosť kontrolnému orgánu ÚPN, ako aj príslušnému parlamentnému výboru NR SR na neprípustné praktiky, ktorých sa O. Krajňák a jeho spoločníci dopúšťajú.

Súčasne dávam Dozornej rade podnet za nehospodárne nakladanie s prostriedkami ÚPN.

Je potrebné, aby inštitúcia, ktorá zamestnáva minimálne dvoch právnikov na plný úväzok, si objednávala právne služby v cudzej firme, do ktorej takto odtieklo už viac ako 100 tisíc eur? Nevraviac o tom, že financie ÚPN sú zneužívané na ťaženie proti vlastným zamestnancom. Tiež je ťažko pochopiteľné, že to, čo by sa dalo vybaviť na pracovisku alebo s nákladom poštovej známky (OOSPP by nadobudlo účinnosť prebratím na pošte), sa u O. Krajňáka rieši služobnými cestami do sto kilometrov vzdialeného bydliska zamestnanca, a následne dokonca do vyše 400 km vzdialenej Starej Lubovne, i s nákladmi na ubytovanie.

Záver

O. Krajňák svojou doterajšou činnosťou vo funkcii fakticky ochromil vedeckú, knižnú, filmovú i osvetovú činnosť, resp. tvorbu v ÚPN. Je v rozpore so všetkými orgánmi ústavu – Správnu radou, Dozornou radou, Zamestnaneckou radou, odbormi i zamestnancami. Kritérium odbornosti u neho nehrá rolu. „Nevhodné“ knižné tituly sú zamykané do skladu. Časopis Pamäť národa pod vedením jeho nominanta, stavebného inžiniera Petra Juščáka, poklesol na odbornej úrovni a podlieha bezprecedentnej cenzúre. (Na úpadok časopisu upozornili aj pracovníci Sekcie vedeckého výskumu O. Krajňáka listom zo 4. 7. 2016, na ktorý dodnes čakajú odpoveď.) S vedeckými pracovníkmi O. Krajňák nedokáže komunikovať vôbec. Správa sa k nim vrchnostensky, priam ako feudál. A k ústavu zas tak, akoby šlo o jeho súkromnú firmu so stopercentným vlastníctvom. Ponižujúce boli neprimerane stanovované pracovné úlohy a následne výsluchy vedeckých pracovníkov pred „tribunálom jeho verných“ vo februári 2016 s rozdávaním vykonštruovaných pracovných napomenutí. Aj forma a spôsob ukončenia pracovného pomeru so mnou v auguste 2016 pripomínala skôr popravu než civilizované riešenie pracovnoprávných otázok, ktoré by bolo možné vyriešiť jedným pohovorom.

ÚPN pod vedením O. Krajňáka tak dnes pripomína 50. roky, keď sa dostali k moci rôzne indivíduá, ktoré vo funkciách ukázali len to, že s mocou nevedia zaobchádzať a využívali (zneužívali) ju na ventilovanie svojich temných pudov a vášní, na inak zmýšľajúcich, najmä na inteligencii, ktorá týchto trpaslíkov prevyšovala. Ak sa však čosi podobné deje dvadsaťpäť rokov po Novembri 1989, v odbornom pamäťovom ústave, ktorý má totalitné praktiky zo zákona skúmať, je to už tragédia, nad ktorou by sa mali zamyslieť aj zákonodarcovia a kontrolné orgány. Úplne na záver len pripomínam, že ÚPN je súčasťou medzinárodnej siete pamäťových inštitúcií totalitných režimov. Podobne diktátorské či pomätené praktiky šéfa jednej zo štátnych inštitúcií SR tak nepriamo môžu privodiť aj medzinárodnú blamáž SR. Osobitne v čase, keď SR predsedá Rade EÚ, to nie je najlepšia vizitka nášho štátu.

V Modrovej 31. 8. 2016

Na vedomie:

Médiá

